

ἐκ-προρέω, μέλ. -*ρεύσομαι*, απορρέω, πηγάζω, αναβλύζω, ξεχύνομαι, σε Ανθ.
ἐκ-προτιμάω, μέλ. -*ήσω*, τιμώ πάνω από όλα, αποδίδω τιμές περισσότερο από όλα τα άλλα, σε Σοφ.
ἐκ-προφεύγω, μέλ. -*φεύζομαι*, φεύγω μακριά, ξεγλιστρώνω, ξεφεύγω, σε Ανθ.
ἐκ-προχέω, μέλ. -*χεῶ*, χύνω έξω, σε Ανθ.
ἐκ-πτερύσσομαι, αποθ., απλώνω, ανοίγω φτερά, σε Λουκ.
ἐκ-πτήσσω, μέλ. -*ζω*, τρομάζω κάποιον και τον κάνω να φύγει, *οἴκωνμε ἐξέπταζας* (Δωρ.), σε Ευρ.
ἐκ-πτοέω, μέλ. — *ήσω* = το προηγ., σε Τζέτζ. — Παθ., καταλαμβάνομαι από θαυμασμό ή φόβο, καταπλήσσομαι, τρομάζω, σε Ευρ.
ἐκ-πτύω, μέλ. -*ύσω*, επίσης -*ύσομαι* [ῥ]· **I.** φτύνω προς τα έξω, με γεν., σε Ομήρ. **Οδ.** **II.** φτύνω προς δήλωση αηδίας, σιχαίνομαι, σε Αριστοφ.· απεχθάνομαι, αποστρέφομαι, σε Κ.Δ.
ἐκ-πῦθέσθαι, απαρ. αορ. β' του επομ.
ἐκ-πυνθάνομαι, μέλ. -*πεύσομαι*, αορ. β' *ἐξεπῦθόμην*· αποθ., **1.** ερευνώ, ψάχνω επιμελώς, κάνω έρευνα, αναζητώ πληροφορίες, σε Ομήρ. *Ιλ.*, Ευρ. **2.** με αιτ., πληροφορούμαι, ακούω, μαθαίνω, σε Σοφ.· *ἐκπ. τινος*, αναζητώ πληροφορίες, ερευνώ για κάποιον, σε Αριστοφ.
ἐκ-πῦρρόω, μέλ. -*ώσω*, κατακαίω, καίω ολότελα μέχρι να γίνει κάτι στάχτες, να απανθρακωθεί, φθείρομαι τελείως, εξαφανίζω, καταστρέφω, σε Ευρ. — Παθ., πιάνω φωτιά, καίγομαι, στον ιδ.
ἐκπύρωσις[ῥ], -*εως*, **ή**, πυρπόληση, πυρκαγιά, αποτέφρωση, σε Λουκ.
ἐκπυστος, -*ον* (**ἐκπυνθάνομαι**), γνωστός, ξακουστός, περίφημος, σε Θουκ.
ἐκπωμα, -*ατος*, **τό** (**ἐκπίνω**), ποτήρι, μεγάλο φαρδύ κύπελλο, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ.
ἐκπωτάομαι, ποιητ. αντί *ἐκποτάομαι*, σε Βάβρ.
ἐκράανθεν, Επικ. αντί -*ησαν*, γ' πληθ. Παθ. αορ. α' του *κραίνω*.
ἐκρᾶγήναι, απαρ. Παθ. αορ. β' του *ἐκρήγνυμι*.
ἐκρᾶγήσομαι, Παθ. μέλ. β' του *ἐκρήγνυμι*.
ἐκράηνα αντί *ἐκρήηνα*, Επικ. αορ. α' του *κραίνω*.
ἐκράθην[ᾱ], Παθ. αορ. α' του *κεράννυμι*.
ἐκ-ραίνω, μέλ. -*ἄνω*, ραντίζω, αποστάζω, σε Σοφ.
ἐκρέμω αντί *ἐκρέμασο*, β' ενικ. του *κρέμαμαι*.
ἐκ-ρέω, μελ. -*ρεύσομαι*, παρακ. *ἐξερρήκα*, Παθ. αορ. β' *ἐξερρήην* με Ενεργ. σημασία, **I. 1.** ξεχύνομαι ή απορρέω, σε Ομήρ. *Ιλ.*, Ηρόδ., Πλάτ. **2.** λέγεται για φτερά, πέφτω, μαδώνω, σε Αριστοφ. **3.** μεταφ., αφανίζομαι, εξαφανίζομαι, εξαλείφομαι, χάνομαι, Λατ. *effluere*, σε Πλάτ. **II.** με σύστ. αιτ., επιρρίπτω, χαρίζω, ρίχνω, *χάριν*, σε Ανθ.
ἐκ-ρήγνυμι, μέλ. -*ρήζω*, **I.** σπάζω, κόβομαι σε κομμάτια, σε Ομήρ. *Ιλ.*· με γεν., *ὔδωρ ἐξερρήξεν ὁδοῖο*, το νερό διέβρωσε ένα τμήμα του δρόμου, στο ιδ. — Παθ., ραγίζω, θρυμματίζομαι, τεμαχίζομαι, σε Ηρόδ. **II.** με σύστ. αιτ., αφήνω κάτι να σπάσει, ξεσπώνω, εκρήγνυμαι, διαφεύγω, με, σε Πλούτ., Λουκ. — Παθ., σπάζω, ανοίγω, σκάω, λέγεται για έλκος, σε Ηρόδ., Αισχύλ.· λέγεται για φιλονικία, *ἐς μέσον ἐξερρήγαη*, ξέσπασε σε δημόσιο χώρο, σε Ηρόδ.· λέγεται για πρόσωπα, ξεσπώνω σε παράφορα, βίαια, σφοδρά, απότομα λόγια, στον ιδ. **III.** κάποιες φορές επίσης αμτβ. στην Ενεργ., *οὔ ποτ' ἐκρήξει μάχη*, σε Σοφ.
ἐκ-ριζόω, μέλ. -*ώσω*, ξεριζώνω, ξεθεμελιώνω, σε Κ.Δ.
ἐκ-ριπίζω, μέλ. -*ίσω*, φυσώ ελαφρά τη φωτιά, υποδαυλίζω, διεγείρω, ερεθίζω, σε Πλούτ.

ἐκ-ρίπτω, μέλ. -*ψω*, ρίχνω, πετώ έξω, αποβάλλω, απορρίπτω, σε Αισχύλ., Σοφ.

ἐκροή, ἤ (ἐκρέω), = *ἔκροος*, σε Πλάτ.· ροή, απορροή, στον ίδ.

ἔκροος, συνηρ. -**ρους, ὅ (ἐκρέω)**, εκροή, εκβολή, διαρροή, στόμιο, σε Ηρόδ.

ἐκ-ροφέω, μέλ. -*ήσω*, πίνω, ρουφώ, καταπίνω, σε Αριστοφ.

ἐκρύβην[ῦ], Παθ. αόρ. β' του *κρύπτω*.

ἐκ-ρύομαι, μέλ. -*ρύσομαι [ῦ]*, απαλλάσσομαι, απελευθερώνομαι, σώζομαι, λυτρώνομαι, σε Ευρ.

ἐκρύφθην, Παθ. αόρ. α' του *κρύπτω*.

ἐκ-σάλασσω, κουνώ, σείω βίαια, τραντάζω, σε Ανθ.

ἐκσᾶόω, αόρ. α' *ἐξεσάωσα*, Επικ. αντί *ἐκσᾶζω*, σε Όμηρ.

ἐκ-σείω, μέλ. -*σω*, κουνώ, εκτρέπω, *τι τινος*, σε Ηρόδ. — Παθ., σε Αριστοφ.

ἐκ-σεύομαι· παρακ. *ἐξέσσυμαι, γ' πληθ. υπερσ. ἐξέσσυτο*, αόρ. α' *ἐξεσύθην [ῦ]*· εξορμώ, προβάλλω ξαφνικά από ένα μέρος, εκτινάσσομαι, με γεν., σε Όμηρ.· απόλ., εξορμώ, στον ίδ.

ἐκ-σημαίνω, μέλ. -*ἄνω*, φανερώνω, αποκαλύπτω, υποδεικνύω, μαρτυρώ, γνωστοποιώ, σε Σοφ.

ἐκ-σιγάομαι, Παθ., εξαναγκάζομαι σε απόλυτη σιωπή, σε Ανθ.

ἐκ-σκεδάννυμι, μέλ. -*σκεδάσω*, σκορπίζω στον άνεμο, σε Αριστοφ.

ἐκ-σκευάζω, μέλ. -*σω*, απογυμνώνω από εργαλεία κι άλλα σύνεργα, σε Δημ.

ἐκ-σμάω, σφουγγίζω, σκουπίζω καθαρά, σε Ηρόδ.

ἐκ-σοβέω, μέλ. -*ήσω*, διώχνω, αποσοβώ, σε Ανθ.

ἐκ-σπάω, μέλ. -*άσω*, βγάζω, τραβώ κάποιον βίαια έξω, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως και σε Μέσ., *ἐκσπασσαμένω ἔγχεα*, τράβηξαν έξω τα δόρατά τους, στο ίδ.

ἐκ-σπένδω, μέλ. -*σπείσω*, προσφέρω στους θεούς σπονδές, σε Ευρ.

ἔκ-σπονδος, -ον (σπονδή), = *ἔξω τῶν σπονδῶν*, αυτός που δεν περιλαμβάνεται στις σπονδές, που έχει αποκλεισθεί, που έχει εξαιρεθεί από αυτές, σε Θουκ., Ξεν.

ἐκ-στάδιος, -ον (ἔξ, στάδιον), αυτός που έχει μήκος ἔξι στάδια (δηλ. 1.110 μέτρα), σε Λουκ.

ἔκστᾶσις, -εως, ἤ (ἐξίστημι), οποιαδήποτε μετατόπιση ή μετακίνηση· γοητεία, ἐκπληξη, κατάπληξη, σε Κ.Δ.· ἐκσταση, στο ίδ.

ἐκστᾶτικός, -ή, -όν, αυτός που μετακινείται από τη θέση του, με γεν., σε Αριστ.

ἐκστελλω, μέλ. -*στελῶ*, εφοδιάζω, εξοπλίζω, στολίζω, σε Σοφ.

ἐκ-στέφω, μέλ. -*ψω*, στολίζω, διακοσμώ με στεφάνι, σε Ευρ.· λέγεται για ικέτες, *κρᾶτας ἐξεστεμμένοι*, στον ίδ.· *ἀλλά, ἰκτηρίοις κλάδοισιν ἐξεστεμμένοι*, με στεφάνια πάνω στα ικετευτικά κλαδιά ελιάς, σε Σοφ.

ἐκστράτεια, ἤ, αναχώρηση στρατού, σε Λουκ.

ἐκ-στράτεύω, μέλ. -*σω*· **I.** εξέρχομαι σε πόλεμο μαζί με στρατό, σε Θουκ., Ξεν. **II. 1.** στη Μέσ. απόλ., αρχίζω εχθροπραξίες, σε Ηρόδ., Θουκ. **2.** έχω ολοκληρώσει την επιχείρηση, στον ίδ.

ἐκ-στράτοπεδεύομαι, μέλ. -*εύσομαι*, αποθ., με Παθ. παρακ., στρατοπεδεύω έξω από την πόλη, σε Θουκ., Ξεν.

ἐκ-στρέφω, μέλ. -*ψω*, **I.** στρέφω προς τα έξω, ξεριζώνω από ένα μέρος, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ. **II.** στρέφω τα εντός έξω, σε Αριστοφ.· μεταφ., μεταβάλλω εντελώς, στον ίδ.

ἐκ-σϋρίσσω, Αττ. -**ττω**, μέλ. -*ζω*, αναγκάζω κάποιον να κατέβει από τη σκηνή με σφυρίγματα, Λατ. *explodere*, σε Δημ.

ἐκ-σύρω[ῶ], σύρω βίαια κάποιον προς τα έξω, σε Ανθ.· Παθ. αόρ. β' *ἐξεσύρην [ῶ]*.

ἐκσφραγίζομαι, μέλ. Αττ. *-ιοῦμαι* — Παθ., αποκλείομαι, κλείνομαι έξω από, σε Ευρ.

ἐκ-σώζω, μέλ. *-σω*, σώζω από τον κίνδυνο, κρατώ κάποιον ασφαλή, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ.· *έκσ. τινὰ τινος*, γλιτώνω κάποιον από κάποιον άλλο, σε Ευρ., *έκσ. τινὰ ἐς φάος*, οδηγώ, φέρνω με ασφάλεια κάποιον στο φως, στον ίδ. — Μέσ., σώζομαι, σώζω τον εαυτό μου, σε Ηρόδ.· ή σώζω για τον εαυτό μου, σε Αισχύλ. — Παθ., τρέπομαι σε φυγή για ασφάλεια, στον ίδ.

ἐκ-σωρεύω, μέλ. *-σω*, συσσωρεύω, στοιβάζω, σε Ευρ.

ἐκτᾶ, Επικ. γ' ενικ. αορ. β' του *κτείνω*· **ἐκτᾶμεν, ἐκτᾶν**, α' και γ' πληθ.

ἐκτάδην[ᾶ], επίρρ. (*ἐκτείνω*), εκτεταμένα, απλωτά, φαρδιά-πλατιά, σε Ευρ.

ἐκτάδιος[ᾶ], -η, -ον (*ἐκτείνω*), κτεταμένος, απλωμένος, τεντωμένος, ευρύς, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐκτᾶθεν, Επικ. αντί *ἐκτάθησαν*, γ' πληθ. Παθ. αόρ. α' του *κτείνω*.

ἐκτᾶθήσομαι, Παθ. μελ. του *ἐκτείνω*.

ἐκταῖος, -α, -ον (ἔξ): **I.** αυτός που είναι ἔξι ημερών, σε Ξεν. **II.** = *έκτος*, ἔκτος, σε Ανθ.

ἐκτάμην, Επικ. Μέσ. αόρ. β' του *κτείνω*.

ἐκτάμνω, Ιων. αντί *ἐκτέμνω*.

ἐκτᾶμον, Επικ. αντί *ἐξέταμον*, αόρ. β' του *ἐκτέμνω*.

ἐκταν, Επικ. γ' πληθ. αορ. β' του *κτείνω*.

ἐκτᾶνον, αόρ. β' του *κτείνω*.

ἐκ-τᾶνώ, μέλ. *-ύσω*, Επικ. αόρ. α' *ἐξετάνυσσα*· **1.** = *ἐκτείνω*· εκτείνω, απλώνω (πάνω στο έδαφος), ξαπλώνω, ρίχνω κάτω (με χτύπημα), ξαπλώνω χάμω, σε Ομήρ. Ιλ. — Παθ., είμαι τεντωμένος, *ἐξετανύσθη*, στο ίδ. **2.** τεντώνω σφιχτά, σε Ομήρ. Οδ.

ἐκ-τᾶράσσω, Αττ. **-ττω**, μέλ. *-ζω*, οδηγώ, φέρνω σε μεγάλη ταραχή, συνταράζω, συγκλονίζω, σε Πλούτ.

ἐκτᾶσις, -εως, ἡ (*ἐκτείνω*), επέκταση, ανάπτυξη, τέντωμα, άπλωμα, εξάπλωση, σε Πλάτ.

ἐκ-τάσσω, Αττ. **-ττω**, μέλ. *-ζω*, παρατάσσω σε γραμμή μάχης, λέγεται για αξιωματούς — Μέσ., παρατάσσομαι, απλώνομαι στη μάχη, λέγεται για στρατιώτες, σε Ξεν.

ἐκτέατο, Ιων. αντί *ἐκτηντο*, γ' πληθ. υπερσ. του *κτάομαι*.

ἐκ-τείνω, μέλ. *-τενῶ*, παρακ. *-τέτακα*, Παθ. *-τέτᾶμαι*· **I. 1.** απλώνω, εκτείνω προς τα έξω, εξαπλώνω, σε Ηρόδ., Αττ.· *τὰ γόνατα ἐκτ.*, τα ισιώνω, τα ευθυγραμμίζω, σε Αριστοφ.· *έκτ. νέκυν*, τον ρίχνω κάτω νεκρό, σε Ευρ. — Παθ., εκτείνομαι, απλώνομαι, εξαπλώνομαι, σε Σοφ. **2.** απλώνω, ρίχνω δίχτυ, σε Αισχύλ.· εκτείνω, επεκτείνω, απλώνω, παρατάσσω τη γραμμή της φάλαγγας, σε Ευρ. **III.** απλώνω, επεκτείνω προς τα έξω, παρατείνω, επεκτείνω, επιμηκύνω, *λόγον*, σε Ηρόδ., Αττ. **III.** τεντώνω μέχρι εσχάτων, επιτείνω την προσπάθεια, λέγεται για άλογο που επιταχύνει, σε Ξεν.· *πᾶσαν προθυμίην ἐκτ.*, κάνω ό,τι είναι δυνατό, καταβάλλω κάθε δυνατή προσπάθεια, σε Ηρόδ.· μεταφ. στην Παθ., εκπλήσσομαι, σε Σοφ.

ἐκ-τειγίζω, μέλ. Αττ. *-ῖῶ*, οχυρώνω πλήρως, σε Θουκ., Ξεν.· *τειχος ἐκτ.*, το ανεγείρω από τα θεμέλια, σε Αριστοφ.

ἐκ-τεκνόω, μέλ. *-ώσω*, γεννώ, παράγω, τεκνοποιώ, σε Ευρ., σε Μέσ.

ἐκ-τελευτάω, μέλ. *-ήσω*, φέρνω εις πέρας, εκπληρώνω, τελειώνω, ολοκληρώνω, σε Αισχύλ. — Παθ., αποτελώ το τέλος, *τινός*, σε Σοφ.

ἐκ-τελέω, Επικ. παρατ. *ἐξετέλειον*, μέλ. -τελέσω· φέρνω εις πέρας εντελώς, εκπληρώνω, τελειώνω, κατορθώνω, επιτυγχάνω, σε Όμηρ., Ηρόδ. — Παθ., απαρ. μέλ. *ἐκτελέεσθαι*, να είναι εκπληρωμένο, σε Όμηρ. Ιλ. κ.λπ.

ἐκ-τελής, -ές (τέλος), αυτός που έχει ολοκληρωθεί, ο τέλειος, σε Αισχύλ.· λέγεται για σιτάρι, ώριμος, μεστός, σε Ησίοδ.· λέγεται για πρόσωπα, σε Ευρ.

ἐκ-τέμνω, Επικ. και Ιων. **τάμνω**, μέλ. -τεμῶ· **I. 1.** αποκόβω, καταστρέφω, σε Όμηρ. Ιλ., Ηρόδ.· *οἷστον ἐκτάμνειν μηροῦ*, αφαιρώ, κόβω και βγάζω βέλος από το μηρό, σε Όμηρ. Ιλ. **2.** κόβω δέντρα από το δάσος, υλοτομώ, στο ιδ.·

λέγεται για σανίδες που χρησιμεύουν στη ναυπήγηση караβιού, πελεκώ, σκαλίζω, σχηματίζω, *ης νήιον ἐκτάμνησιν* (Επικ. αντί -τέμνη), στο ιδ. **3.** αφαιρώ, αποκόβω, χωρίζω, διαιρώ, σε Πίνδ., Πλάτ. **II.** ευνουχίζω, σε Ηρόδ.

ἐκτένεια, ἦ, προθυμία, ζήλος, επιμονή, σε Κ.Δ.

ἐκτενής, -ές (ἐκτείνω), πρόθυμος, ένθερμος, επίμονος, σε Κ.Δ.

ἐκτέος, -α, -ον, ρημ. επίθ. του ἔχω· **I.** αυτό που πρέπει να έχει κάποιος, σε Αριστοφ. **II. ἐκτέον**, αυτό που είναι αναγκαίο να έχει κάποιος, σε Ξεν.

ἐκτεφρώω, μέλ. -ώσω, κατακαίω μέχρι στάχτης, καίω εξολοκλήρου, αποτεφρώνω, σε Στράβ.

ἐκ-τήκω, μέλ. -ζω, αόρ. β' *ἐξέτακον*· **I. 1.** λιώνω πλήρως, καταστρέφω μέσω τήξης, με το λιώσιμο, σε Ευρ., Αριστοφ. **2.** μεταφ., κάνω κάτι να αργοσβήνει, να φθείρεται, φθίνω, φθείρομαι, λιώνω ή εξαντλούμαι, μαραζώνω, σε Ευρ. **II.** Παθ., παρακ. *ἐκτέτηκα*, αόρ. β' *ἐξετάκην [ᾶ]*, λιώνω, φθείρομαι, εξαντλούμαι, καταστρέφομαι, στον ιδ.· *τόδ' μήποτ' ἐκτακείη*, εἴθε, μακάρι να μη ξεθωριάσει, να μη σβηστεί, να μη χαθεί από τη μνήμη μου, σε Αισχύλ.

ἐκτημαι αντί *κέκτημαι*, παρακ. του *κτάομαι*.

ἐκτη-μόριοι, οί, εκείνοι που πλήρωναν το 1/6 της παραγωγής, της σοδειάς τους, σε Πλούτ.

ἐκτησάμην, αόρ. α' του *κτάομαι*.

ἐκ-τίθημι, μέλ. -θήσω· **I.** τοποθετώ έξω, σε Όμηρ. Οδ.· αποβιβάζω σε έρημο νησί, εκθέτω νεογέννητο βρέφος, σε Ηρόδ., Αττ. — Μέσ., εξάγω, σε Πλούτ.

II. εκθέτω δημόσια, παρουσιάζω δημόσια, δημοσιοποιώ, *νόμους*, σε Δημ.

ἐκ-τίλλω, μέλ. -τίλλῶ, μαδώ, ξεριζώνω τρίχες — Παθ., *κόμην ἐκτετιλμένος*, αφαίρεση μαλλιών κάποιου, σε Ανακρ.

ἐκ-τίμάω, μέλ. -ήσω, αποδίδω υψηλές τιμές, σε Σοφ.

ἐκ-τίμος, -ον (τιμή), αυτός που δεν αποδίδει τιμή, σε Σοφ.

ἐκ-τινάσσω, μέλ. -ζω, **1.** κάνω κάτι να βγει έξω, να εκτιναχθεί — Παθ., *ἐκ δ' ἐτίναχθεν* (Επικ. αντί -ησαν) *ὀδόντες*, σε Όμηρ. Ιλ. **2.** τινάζω σκόνη απ' τα πόδια μου, σε Κ.Δ.· ομοίως και σε Μέσ., στο ιδ.

ἐκ-τινώ[ῖ], μέλ. -τίσω [ῖ], αόρ. α' *ἐξετίσα*· **I.** εξοφλώ, αποπληρώνω τα χρέη μου, σε Ηρόδ., Αττ.· *δίκην ἐκτ.*, εκτίω ολόκληρη την ποινή, σε Ευρ.· *τινός*, για κάτι, σε Ηρόδ. **II.** Μέσ., αξιώνω, απαιτώ, επιτάσσω πλήρη πληρωμή για κάτι, εκδικούμαι, τιμωρώ, με αιτ. πράγμ., σε Σοφ., Ευρ.· παίρνω εκδίκηση, *τινά*, στον ιδ.

ἐκ-τιτρώσκω, μέλ. -τρώσω, γεννώ πρόωρα, αποβάλλω βρέφος, κάνω έκτρωση, σε Ηρόδ.

ἐκτοθεν, ποιητ. επίρρ. (*ἐκτός*) = *ἐκτοσθεν*, έξω από, εκτός· **1.** με γεν., *ἐκτοθεν ἄλλων μνηστήρων*, εκτός του κύκλου τους, χωριστά, παράμερα από αυτούς, σε Όμηρ. Οδ.· *πύργων δ' ἐκτ. βαλών*, έχοντας χτυπήσει, πλήξει αυτούς από τους πύργους, σε Αισχύλ. **2.** απόλ., εκτός, έξω, σε Τραγ.· *ἐκτ. γαμειν*, παίρνω σύζυγο από έναν άλλο οίκο, σε Ευρ.

ἐκ-τόθεν αντί *ἐκτόθεν*, βλ. [τόθεν](#).

ἔκτοθι, Επικ. επίρρ. (*ἐκτός*), έξω, εκτός, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ.

ἐκ-τολῦπέω, μέλ. -σω, ξετυλίγω κουβάρι μαλλιού· μεταφ., φέρνω εις πέρας εντελώς, ολοκληρώνω, αποπερατώνω, σε Ησίοδ., Αισχύλ.

ἐκτομή, ἡ (ἐκτεμεῖν)· **I. 1.** εγκοπή, αποκοπή, σε Πλούτ. **2.** ευνουχισμός, σε Ηρόδ. κ.λπ. **II.** απόκομμα, κομμάτι, τεμάχιο, σε Πλούτ.

ἐκτομίας, -ου, ὁ (ἐκτέμνω), ευνούχος, σε Ηρόδ.

ἐκτομῖς, -ίδος (ἐκτέμνω), θηλ. επίθ., αυτή που περικόπτει, που κόβει, σε Ανθ.

ἐκ-τοξεύω, μέλ. -σω, **I.** ρίχνω όλα τα βέλη, αδειάζω τη φαρέτρα, σε Ηρόδ.· μεταφ., *ἐξετόξευσεν*, εξήντησε όλα τα βέλη του, δηλ. δεν του απέμεινε καθόλου απόθεμα, σε Ευρ. **II.** απόλ., τοξεύω από κάποιο μέρος, ρίχνω βέλη, σε Ξεν.

ἐκ-τοπιζώ, μέλ. -σω, μετακινούμαι, μεταναστεύω από ένα μέρος, φεύγω μακριά στο εξωτερικό, όπως το *ἀποδημέω*, σε Αριστ.· μεταφ., λέγεται για αγορητές, βγαίνω έξω από το θέμα, στον ίδ.

ἐκτόπιος, -α, -ον, = *ἔκτοπος*, σε Σοφ.· *ἠνύσατ' ἐκτοπίαν φλόγα*, εσεῖς ἔχετε φυλάξει τη φωτιά, στον ίδ.

ἔκ-τοπος, -ον, 1. αυτός που είναι έξω από έναν τόπο, μακριά από αυτόν, με γεν., σε Σοφ. **2.** απόλ., απομακρυσμένος, στον ίδ.· *ἔκτοπος ἔστω*, ας φύγει, ας απομακρυνθεί από τον τόπο αυτό, σε Ευρ. **II. 1.** ξένος, *οὔδενος πρὸς ἐκτόπου*, όχι από ξένο χέρι, σε Σοφ. **2.** αυτός που βρίσκεται έξω απ' το συνηθισμένο, παράδοξος, αλλόκοτος, σε Αριστοφ.

ἐκ-τορέω, μέλ. -ήσω, σκοτώνω με τρύπημα, τρυπώ, διαπερνώ, σε Ομηρ. Ὑμν.

ἔκτος, -η, -ον (ἔξ), ἐκτος στη σειρά, Λατ. sextus, σε Όμηρ. κ.λπ.

ἐκτός, επίρρ. (*ἐκ*), έξω, αντίθ. του *ἐντός*· **I. 1.** ως πρόθ. με γεν., έξω, έξω από, μακριά από, με γεν., σε Όμηρ.· έξω από, χωρίς, ελεύθερος από, απαλλαγμένος από, σε Ηρόδ., Αττ.· *ἐκτός ἐλπίδος*, πέρα από κάθε ελπίδα, Λατ. praeter spem, σε Σοφ. **2.** λέγεται για χρόνο, αργότερα, καθ' υπέρβαση χρονική, σε Ηρόδ. **3.** εκτός από, πλην, εξαιρουμένου, *ἐκτός ὀλίγων*, σε Ξεν. **II.** απόλ., *τὰ ἐκτός*, δευτερεύοντα πράγματα, σε Ευρ. **III.** με ρήμ. κίνησης, *ρίπτειν ἐκτός*, αστοχώ, απορρίπτω, σε Σοφ. κ.λπ.

ἔκτοσε, επίρρ., προς τα έξω· με γεν., έξω από, εκτός, σε Ομήρ. Οδ.

ἔκτοσθε και πριν από φωνήεντα **-θεν**, επίρρ., = *ἔκτοθεν*, έξω, μακριά από κάτι, με γεν., σε Όμηρ.· απόλ., σε Ομήρ. Οδ.

ἐκ-τρᾶγῳδέω, μέλ. -ήσω, περιγράφω κάτι με τραγικό ύφος, υπερβάλλω, διογκώνω, μεγαλοποιώ προς το πιο τραγικό, διεκτραγωδῶ, σε Λουκ.

ἐκ-τράπεζος, -ον (τράπεζα), αυτός που έχει εξαιρεθεί, αποκλειστεί από το τραπέζι, σε Λουκ.

ἐκτράπελος[ᾶ], -ον (ἐκτρέπομαι), αυτός που εκτρέπεται από το συνήθη δρόμο, παράδοξος, ασυνήθιστος, σε Θέογν.

ἐκτράπω, Ιων. αντί *ἐκτρέπω*.

ἐκ-τρᾶχηλίζω, μέλ. Αττ. -ιᾶ, λέγεται για άλογο που ρίχνει τον αναβάτη πάνω από το κεφάλι του, σε Ξεν. — Παθ., σπάζω το λαιμό μου, σε Αριστοφ.· μεταφ., βυθίζομαι με το κεφάλι στην καταστροφή, αφανίζομαι, σε Δημ.

ἐκτρᾶχύνω[ῶ], μέλ. -ῶ, κάνω κάτι τραχύ, σε Λουκ.· μεταφ., εξάπτω, εξαγριώνω, ερεθίζω, εξοργίζω, παροξύνω, σε Πλούτ.

ἐκ-τρέπω, Ιων. **-τράπω**, μέλ. -ψω, **1.** οδηγώ κάτι έξω από το δρόμο του, μεταστρέφω, εκτοπιζώ, το κάνω να παρεκκλίνει της πορείας του, το τρέπω προς κάποιο άλλο σημείο, με αιτ., σε Ηρόδ., Αττ. — Παθ. και Μέσ. με γεν., στρέφομαι προς κάποιο άλλο σημείο από (το προηγούμενο στο οποίο βρισκόμουν), παρεκκλίνω, σε Σοφ.· απόλ., απομακρύνομαι, στρίβω,

τραβιέμαι στο πλάϊ, σε Ηρόδ., Ξεν. **2.** γυρνώ κάποιον έξω από το δρόμο του, τον διατάζω να βγει εκτός της πορείας του, σε Σοφ. — Παθ. και Μέσ., *ἐκτρέπεσθαί τινα*, βγαίνω απ' το δρόμο κάποιου, τον αποφεύγω, σε Δημ. **3.** *τὴν δρῶσαν ἐκτρέπειν*, την παρεμποδίζω να παίζει, να υποδυθεί το ρόλο της, σε Σοφ. **4.** *ἀσπίδας θύρσοις ἐκτρ.*, γυρίζουν τις ασπίδες και τρέπονται σε φυγή μπροστά από τους βακχικούς θύρσους, σε Ευρ.

ἐκ-τρέφω, μέλ. -*θρέψω*, ανατρέφω από την παιδική ηλικία, ανατρέφω, μεγαλώνω (παιδιά), σε Ηρόδ., Αττ. — Μέσ., αναλαμβάνω ν' αναθρέψω για λογαριασμό κάποιου, σε Ύμν. Ομηρ., Σοφ.

ἐκ-τρέχω, μέλ. -*θρέξομαι* και -*δρᾶμοῦμαι*, **1.** τρέχω προς τα έξω ή εξέρχομαι τρέχοντας, πραγματοποιώ έξοδο, εξορμώ, σε Ομήρ. Ιλ., Θουκ. **2.** τρέπομαι σε φυγή ή το βάζω στα πόδια, σε Αριστοφ. **3.** τρέχω πέρα από τα όρια, τα υπερβαίνω, τα ξεπερνάω, παρεκτρέπομαι, σε Σοφ.

ἐκ-τριβω[ῖ], μέλ. -*ψω*, Παθ. μέλ. β' -*τριβήσομαι*, παρακ. -*τέτριμμαι*. **I.** τρίβω με δύναμη και μέσω της τριβής, παράγω κάτι, *πῶρ ἐκτρ.*, παράγω, δημιουργώ, ανάβω φωτιά μέσω τριβής, σε Ξεν.· τρίβω δυνατά, σε Σοφ. **II.** συντριβώ, δηλ. καταστρέφω εξ ολοκλήρου, ολοκληρωτικά, σε Ηρόδ., Ευρ.· *βίον ἐκτρ.*, τελειώνω άσχημα έναν άθλιο βίο, σε Σοφ. — Παθ., *πρόρριζος ἐκτρέτριπται*, σε Ηρόδ. **III.** τρίβω διαρκώς, φθείρω, λιώνω, σε Ευρ.

ἐκτροπή, ή (ἐκτρέπω), **I.** αλλαγή, μεταβολή πορείας ή στροφή προς τα πλάγια (δεξιά, αριστερά), σε Θουκ. **II. 1.** (από Μέσ.) στροφή προς τα πλάγια, αποφυγή, *μόχθων*, από τους κόπους, σε Αισχύλ. **2.** *ἐκτρ. ὁδοῦ*, μέρος στο οποίο μπορεί κάποιος να βγει έξω από το δρόμο, τόπος ανάπαυσης, καταφύγιο, παράμερο μέρος, μονοπάτι, Λατ. *deverticulum*, σε Αριστοφ.

ἐκ-τρῦχώω, μέλ. -*ώσω*, καταπονώ, καταβάλλω, εξαντλώ, σε Θουκ.

ἐκ-τρώγω, μέλ. -*τρώξομαι*, καταβροχθίζω μέχρι τελευταίας μπουκιάς, κατατρώγω, σε Αριστοφ.

ἔκτρωμα, τό, βρέφος πρόωρα γεννημένο, εξάμβλωμα, τέρας, σε Κ.Δ.

ἔκτυπον, Επικ. αόρ. β' του *κτυπέω*.

ἔκ-τύπος, -ον, αυτός που έχει δουλευτεί, επεξεργαστεί ώστε να εξέχει, να είναι ανάγλυφος· *ἔκτυπος, ὁ*, μορφή δουλεμένη σε ανάγλυφο, ανάγλυφο κόσμημα.

ἐκ-τύπώω, μέλ. -*ώσω*, διαμορφώνω, πλάθω ή δουλεύω, επεξεργάζομαι σε ανάγλυφο, σε Ξεν.

ἐκ-τυφλόω, μέλ. -*ώσω*, καθιστώ κάποιον εντελώς τυφλό, σε Ηρόδ., Ξεν. κ.λπ.

ἐκτύφλωσις, -εως, ή, αποτύφλωση, σε Ηρόδ.

ἐκῦρά, ή, πεθερά, μητριά = *πενθερά*, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐκῦρός, ὁ, πεθερός, πατριός = *πενθερός*, σε Ομήρ. Ιλ.

ἔκῦσα, αόρ. α' του *κυνέω*· αλλά, **ἔκῦσα**, αόρ. α' του *κύω*.

ἐκφᾶγειν, χρησιμ. ως αόρ. β' του *ἐξεσθίω*.

ἐκ-φαιδρύνω[ῖ], γυαλίζω, λουστράρω, κάνω κάτι λαμπερό, καθαρίζω, σε Ευρ.

ἐκ-φαίνω, μέλ. -*φάνῶ*, Ιων. -*φανέω*, αόρ. α' *ἐξέφηνα*. **1.** αποκαλύπτω, φέρνω στο φως, φανερώνω, αφήνω κάτι να φανεί, δηλώνω, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ. — Παθ., αποκαλύπτομαι, εμφανίζομαι, έρχομαι σε κοινή θέα ή στην επιφάνεια, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** εκδηλώνω, εμφανίζω, *κακότητα*, σε Ηρόδ. **3.** *ἐκφ. πόλεμον*, κηρύσσω πόλεμο, σε Ξεν.

ἐκφᾶνής, -ές, φανερός, εμφανής, προφανής, εκδηλος, σε Αισχύλ., Πλάτ.

ἐκφάσθαι, Μέσ. απαρ. του *ἔκφημι*.

ἔκφᾶσις, -εως, Ιων. -**ιος, ή** (*ἔκφημι*), δήλωση, διακήρυξη, σε Ηρόδ.

ἔκ-φᾶτος, -ον, αυτός που είναι πέρα από τη δύναμη του λόγου, που δεν μπορεί να εκφραστεί με λόγια, ανείπωτος, άρρητος, άφατος· επίρρ. *-τως*, ανείπωτα, ασεβώς, σε Αισχύλ.

ἔκ-φασιλίζω, μέλ. Αττ. *-ιῶ*, υποτιμῶ, θεωρῶ κάτι ανάξιο λόγου, απαξιῶ, σε Λουκ.

ἔκ-φέρω, μέλ. *-ἐξοίσω*, Μέσ. μέλ. *ἐξοίσομαι* με Παθ. σημασία· **I. 1.** μεταφέρω ἔξω από ένα μέρος, με γεν., ἢ *ἐκ τόπου*, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. **2.** μεταφέρω νεκρό προς ταφή, κάνω εκφορά των νεκρών, Λατ. *efferre*, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **3.** παίρνω ως βραβείο ἢ αμοιβή, στο ίδ.· ομοίως και σε Μέσ., σε Ηρόδ., Αττ. **4.** βγάζω ἔξω από τη θάλασσα, ρίχνω στη ξηρά, σε Ηρόδ., σε Ευρ. — Παθ., με Μέσ. μέλ., αποβιβάζομαι στη στεριά, ρίχνομαι στη ξηρά, σε Ηρόδ. **II.** δημιουργῶ, **1.** λέγεται για γυναίκες ἢ για το ἔδαφος, γεννῶ, παράγω, καρποφορῶ, στον ίδ. **2.** προκαλῶ, πετυχαίνω, κατορθώνω, εκπληρώνω, πραγματοποιῶ, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** βγάζω ἔξω, παρουσιάζω, δημοσιεύω, κοινολογῶ, σε Αριστοφ.· *ἐκφ. χρηστήριον*, χρησιμοδοτῶ, σε Ηρόδ.· λέγεται για δημόσιες αποφάσεις, προβάλλω, εμφανίζω, παρουσιάζω, φανερώνω, δημοσιοποιῶ, *ἐκφ. ἐς τὸν δῆμον*, στον ίδ., Δημ. **4.** γενικά, αποκαλύπτω, διηγούμαι, εξαπατῶ, προδίδω, σε Ηρόδ. — Μέσ., *ἐκφέρεσθαι γνώμην*, να εκφράζει την ἄποψή του, στον ίδ. **5.** εξασκῶ, ασκῶ, χρησιμοποιοῦ, ασκῶ, *δύνασιν*, σε Ευρ.· και σε Μέσ., σε Σοφ. **6.** *ἐκφέρειν πόλεμον*, Λατ. *inferre bellum*, να επιχειρεῖς, να διεξάγεις πόλεμο, σε Ηρόδ., Ξεν. **7.** ἔχω τα χαρακτηριστικά ενός πράγματος, σε Ευρ. **III.** Παθ., μεταφέρομαι πέρα από τα σύνορα, παρασύρομαι, παραστρατίζω, σε Σοφ., Θουκ. κ.λπ. **IV.** φέρνω, οδηγῶ σε συγκεκριμένο σημείο, σε Σοφ., Πλάτ. **V.** αμτβ. (ενν. *ἑαυτόν*)· **1.** εξορμῶ (πριν τους ἄλλους), σε Ομήρ. Ιλ.· δραπετεύω, σε Ξεν. **2.** εκπληρώνω, ολοκληρώνω, φθάνω στο τέλος, πραγματοποιῶ, σε Σοφ.

ἔκ-φεύγω, μέλ. *-ξομαι* και *-ξοῦμαι*· **1.** φεύγω ἔξω ἢ μακριά, διαφεύγω, αποδρῶ, σε Ομήρ. Οδ., Αισχύλ. κ.λπ.· αθώνομαι, σε Αριστοφ. **2.** με γεν., διαφεύγω, διαπετεύω, ξεφεύγω, ξεφεύγω, σε Όμηρ. **3. α)** με αιτ., διαφεύγω, αποδρῶ, ξεγλιστρῶ, δραπετεύω, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ. **β)** λέγεται για πράγματα, *ἐκφεύγει μέ τι*, μου διαφεύγει κάτι, σε Σοφ., Ευρ.

ἔκ-φημι, φωνάζω, εκφωνῶ, μιλῶ δυνατά, ξεστομίζω, — Μέσ., *ἔπος ἐκφάσθαι* (απαρ αορ. β'), σε Ομήρ. Οδ.

ἔκ-φθείρω, μέλ. *-φθερῶ*, Παθ. αόρ. β' *ἐξέφθαρην* [ᾗ], καταστρέφω εντελῶς — Παθ. *ἐκφθείρομαι*, αφανίζομαι, καταστρέφομαι, σε Ευρ.· εξαφανίζομαι, χάνομαι μαζί με ὅλα μου τα υπάρχοντα, εξολοθρεύομαι, σε Αριστοφ.

ἔκ-φθίνω, [i], σε γ' ενικ. Παθ. υπερσ., *ἐξέφθιτο οἶνος νηῶν*, ὅλο το κρασί εἶχε καταναλωθεῖ ἔξω από τα καράβια, εἶχε εξαφανιστεῖ από τα καράβια, σε Ομήρ. Οδ.· γ' πληθ. Παθ. παρακ. *ἐξέφθινται*, ἔχουν ολοκληρωτικά αφανιστεῖ, εντελῶς καταστραφεῖ, σε Αισχύλ.

ἔκ-φιλῶ, μέλ. *-ήσω*, φιλῶ εγκάρδια, φιλῶ στο στόμα, θερμοφιλῶ, σε Ανθ.

ἔκφλαυρίζω, Αττ. αντί *ἐκφασιλίζω*, σε Πλούτ.

ἔκ-φλέγω, μέλ. *-ξω*, πυρπολῶ, κατακαίω, σε Αριστοφ.

ἔκ-φοβέω, μέλ. *-ήσω*, τρέπω σε φυγή, εκφοβίζω, τρομάζω, σε Αισχύλ., Πλάτ. κ.λπ.· *τὸ ἐκφοβῆσαι*, ἔτσι ὥστε να προξενήσει φόβο, σε Θουκ.· *ἐκφ. τινὰ ἐκ δεμνίων*, σε Ευρ. — Παθ., εἶμαι πάρα πολύ φοβισμένος, τρομαγμένος, φοβάμαι πολύ, με αιτ., σε Σοφ.

ἔκ-φοβος, -ον, τρομοκρατημένος, ἔντρομος, σε Κ.Δ.

ἔκ-φοινίσσω, μέλ. *-ξω*, κατακοκκινίζω, καταματώνω, σε Ευρ.

ἐκ-φοιτάω, Ιων. -έω, μέλ. -ήσω, **1.** βγαίνω έξω συνεχώς, έχω τη συνήθεια να βγαίνω έξω, σε Ηρόδ., Ευρ. **2.** λέγεται για πράγματα, διαδίδομαι, γίνομαι αντικείμενο εμπορίου, σε Πλούτ.

ἐκφορά, ἡ (ἐκφέρω), **I.** μεταφορά νεκρού προς ταφή, σε Αισχύλ., Αριστοφ. **II.** (από Παθ.) λέγεται για άλογα, φυγή, διαφυγή, τρέξιμο, σε Ξεν.

ἐκ-φορέω, μέλ. -ήσω, = ἐκφέρω· **1.** μεταφέρω, κομίζω νεκρό για ταφή, σε Ομήρ. Οδ. — γενικά, μεταφέρω προς έξω, σε Ηρόδ. — Μέσ., φέρνω κάτι έξω μαζί με εμένα, Ευρ. κ.λπ. — Παθ., κινούμαι προς τα εμπρός, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** βγάζω εντελώς έξω, εξάγω, εξορύσσω, δεν αφήνω καθόλου υπολείμματα, λέγεται για χώμα που εξορύσσεται από ένα χαντάκι, σε Ηρόδ. **3.** Παθ., ρίχνομαι στη στεριά, ξεβράζομαι στη στεριά, στον ίδ.

ἐκφόριον, τό (ἐκφέρω), πληρωμή ανάλογη προς την παραγωγή, σοδειά (έγγειος φόρος), ενοικίαση, εκμίσθωση, δασμός, ο φόρος της δεκάτης (επί των αγροτικών προϊόντων), σε Ηρόδ.

ἐκφορος, -ον (ἐκφέρω),· **I. 1.** αυτός που μπορεί να εξαχθεί, εξαγωγίμος, σε Αριστοφ. **2.** αυτός που μπορεί να γίνει γνωστός ή να κοινολογηθεί, να δημοσιοποιηθεί, σε Ευρ. **II.** Ενεργ., αυτός που έχει προετοιμαστεί να ξεβοτανίσει, να ξεχορτασιάσει, όπως κάνει ο κηπουρός με τα βλαβερά, επιβλαβή αγριόχορτα, σε Αισχύλ.

ἐκ-φορτίζομαι, Παθ., πουλιέμαι ως εξαγωγίμο προϊόν, απαγάγομαι, προδίδομαι, σε Σοφ.

ἐκ-φράζω, μέλ. -σω, απαριθμώ, εξιστορώ, αφηγούμαι, διηγούμαι, περιγράφω, εκθέτω, σε Αισχύλ., Ευρ.

ἐκφρᾶσις, -εως, ἡ, περιγραφή με λόγια, εξιστόρηση, σε Λουκ.

ἐκ-φρέω (βλ. [εἰσφρέω](#)), α΄ πληθ. ποιητ. παρατ. ἐξεφρείομεν, μέλ. -φρήσω, αόρ. α΄ -έφρησα· αφήνω κάποιον να διαρρεύσει προς τα έξω, βγάζω έξω, σε Ευρ., Αριστοφ.

ἐκ-φροντίζω, μέλ. Αττ. -ῖῶ, συλλογίζομαι, σκέπτομαι, βρίσκω, ανακαλύπτω, επινωώ, Λατ. excogitare, σε Ευρ., Αριστοφ. κ.λπ.

ἐκ-φρων, -ον, γεν. -ονος (φρήν), παράφρων, παράλογος, παρανοϊκός, ανόητος, άμυαλος, σε Δημ.· επίσης, αυτός που βρίσκεται σε ένθεη μανία, ενθουσιώδης, λέγεται για ποιητές, σε Πλάτ.

ἐκφυγγάνω, = ἐκφεύγω, σε Αισχύλ.

ἐκφῦγον, Επικ. αντί ἐξέφυγον, αόρ. β΄ του ἐκφεύγω.

ἐκ-φϋλάσσω, μέλ. -ζω, φυλάω με προσοχή, προσέχω, σε Σοφ., Ευρ.

ἐκ-φυλλο-φορέω, μέλ. -ήσω, καταδικάζω με φύλλα, χρησιμ. από την Αθηναϊκή βουλήν, η οποία γνωμοδοτούσε πάνω σε φύλλα ελιάς, σε Αισχίν.

ἐκ-φϋλος, -ον (φυλή), αυτός που βρίσκεται εκτός φυλής, ξένος, μεταφ. αλλόφυλος, αλλοεθνής, παράξενος, αλλόκοτος, αφύσικος, ασυνήθης, σε Πλούτ.

ἐκφϋναι, απαρ. αορ. β΄ του ἐκφύω.

ἐκ-φϋσάω, μέλ. -ήσω, σβήνω με φύσημα, ξεφυσώ, ποταμός ἐκφυσᾶ μένος, εκχύνει, διοχετεύει τη δύναμή του, σε Αισχύλ.· μεταφ., ἐκφ. πόλεμον, ανάβω τον πόλεμο από μία σπίθα, σε Θεόκρ.

ἐκ-φϋσιάω, ποιητ. αντί ἐκφυσάω, σε Αισχύλ.

ἐκ-φϋώ, μέλ. -ύσω [ϋ]· **I. 1.** δημιουργώ από κάποιον άλλο, γεννώ, λέγεται για το αρσενικό, σε Σοφ. κ.λπ. **2.** για το θηλυκό μεταφράζεται ως κυοφορώ, κουβαλώ, στον ίδ.· επίσης, μεγαλώνω ένα φυτό, σε Δημ. **II.** Παθ., με παρακ. και Ενεργ. αόρ. β΄, γεννιέμαι από κάποιον, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ. κ.λπ.· *λάλημα ἐκπεφυκός*, φλύαρος, ομιλητικός εκ φύσεως, στον ίδ.

ἐκ-φωνέω, μέλ. -ήσω, φωνάζω, κραυγάζω, αναφωνώ, σε Πλούτ.

ἐκ-χᾶλάω, μέλ. -άσω [ᾶ], χαλαρώνω, ξεφεύγω, ξελασκάρω, ξεχαλινώνω, τίτινος, σε Ανθ.

ἐκ-χαλινῶω, μέλ. -ώσω, αφαιρώ τα χαλινάρια, σε Πλούτ.

ἐκ-χαυνῶω, μέλ. -ώσω, ξιπάζω, «παραφουσκώνω», κάνω κάποιον ματαιόδοξο και αλαζόνα, σε Ευρ.

ἐκ-χέω, μέλ. -χεῶ, αόρ. α΄ ἐξέχεα, Επικ. ἔκχευα, Μέσ. ἐκχευάμην· **I. 1.** χύνω ἔξω, αδειάζω, ιδίως λέγεται για υγρά, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ. κ.λπ.· μεταφ. (σε Μέσ.), ἐκχεύατ' ὀϊστούς, τα βέλη του ξεχύθηκαν, σε Ομήρ. Οδ. **2.** λέγεται για λέξεις, σε Αισχύλ. κ.λπ. **3.** χύνω κάτι ἔξω ὅπως το νερό, σπαταλώ, ξοδεύω, στον ίδ. κ.λπ. **II.** Παθ., γ΄ πληθ. υπερσ. ἐξεκέχυντο, συγκοπτ. Επικ. αορ. β΄ ἐξέχυτο ἢ ἔκχυτο, μτχ. ἐκχύμενος [ῦ]· **1.** χύνω ἔξω, ξεχύνομαι ἢ εκρέω, αναπηδώ, λέγεται ιδίως για υγρά, σε Όμηρ.· μεταφ. λέγεται για πρόσωπα, στον ίδ.· γενικά, εξαπλώνομαι, ξεχύνομαι, σε Ομήρ. Οδ. **2.** χύνομαι ὅπως νερό, ξεχνιέμαι, λησμονιέμαι, σε Θεόγν., Πλάτ. **3.** παραδίδομαι σε κάποιο πάθος, σε κάποια ευχαρίστηση, εἶμαι περιχαρής, ευχαριστιέμαι υπερβολικά, σε Αριστοφ.· ἐκχ. γελῶν, ξεσπῶ, εκρήγνυμαι, ξεσπῶ σε γέλια, σε Ανθ. **4.** κείμαι, βρίσκομαι, εἶμαι ξαπλωμένος νοητικά, στον ίδ.

ἐκ-χορεύω, μέλ. -σω, αλαλάζω — Μέσ., μεταπηδώ, σε Ευρ.

ἐκ-χράω, μέλ. χρήσω, αόρ. β΄ ἐξέχρην· **I.** χρησιμοδοτώ, διακηρύσσω, ανακοινώνω, σε Σοφ. **II.** αρκῶ, επαρκῶ, σε Ηρόδ.· απρόσ. ὅπως το ἀποχρᾶ, με απαρ., κῶς βασιλεῖ ἐκχρήσει; με ποιο τρόπο θα τον ικανοποιήσει; πῶς θα τον ευχαριστηθεῖ; στον ίδ.

ἐκ-χρηματίζομαι, αποθ., αποσπῶ χρήματα, εισπράττω εισφορές, φορολογῶ, τινα, σε Θουκ.

ἐκχύμενος[ῦ], μτχ. Επικ. Παθ. αορ. β΄ του ἐκχέω.

ἐκχύτης[ῦ], -ου, ὁ (ἐκχέω), ἄσωτος, αὐτός που διασπαθίζει, σπαταλά, κατατρώγει, σε Λουκ.

ἔκχυτο, γ΄ ενικ. Επικ. Παθ. αορ. β΄ του ἐκχέω.

ἔκχυτος, -ον (ἐκχέω), αὐτός που ἔχει ξεχυθεῖ, ἀπερίοριστος, σκορπισμένος, ἀκράτητος, σε Ανθ.

ἐκ-χώννυμαι, παρακ. -κέχωσμαι, αόρ. α΄ ἐξεχώσθην — Παθ., υψώνομαι πάνω σε ἀνάχωμα ἢ γήλοφο μέσω της συσώρευσης χώματος, σε Ηρόδ.

ἐκ-χωρέω, μέλ. -ήσω· **1.** βγαίνω ἔξω και απομακρύνομαι, αναχωρῶ, μεταναστεύω, σε Ηρόδ. **2.** διαφεύγω, ξεφεύγω, εκτοπίζομαι ἀπό τη θέση μου, ἐξεχώρησεν ἐξ ἄρθρων, εκτοπίστηκε, εξαρθρώθηκε, στον ίδ. **3.** δίνω βήμα, εκχωρῶ, σε Σοφ., Ευρ.

ἐκ-ψύχω[ῦ], μέλ. -ζω, παραδίδω το πνεύμα μου, ξεψυχώ, σε Κ.Δ.

ἐκῶν, ἐκοῦσα, ἐκόν, **1.** πρόθυμος, θεληματικός, εθελούσιος, αὐτός που ἔχει ελεύθερη προαίρεση, πρόθυμος, σε Όμηρ. κ.λπ. **2.** ἐπίτηδες, σκόπιμα, εκούσια, ἐκῶν ἡμάρτανε φωτός, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ. **3.** στον πεζό λόγο, ἐκῶν εἶναι ἢ ἐκῶν, ὅσο εξαρτάται ἀπό τη δική μου θέληση, κυρίως με ἀρνηση, σε Ηρόδ., Πλάτ.

ἐλάα, Αττ. ἀντί ἐλαία.

ἐλάαν, Επικ. ἀντί ἐλαῖν, απαρ. ενεστ. του ἐλάω· ἐπίσης, απαρ. Επικ. μέλ. του ἐλαύνω.

ἐλαία, Αττ. ἐλάα[ᾱ], ἢ, **I.** ελαιόδεντρο, Λατ. olea, η ελιά, σε Όμηρ. κ.λπ.· λέγεται ὅτι εἶχε δημιουργηθεῖ ἀπό τη θεά Αθηνά κατά τη διάρκεια της διαμάχης της με τον Ποσειδῶνα, σε Ηρόδ., Σοφ.· φέρεσθαι ἐκτὸς τῶν ἐλαῶν, τρέχω μακρύτερα ἀπό τις ελιές, οι οποίες βρίσκονταν στο τέρμα του

αθηναϊκού ιπποδρόμου, δηλ. πηγαίνω πολύ μακριά, σε Αριστοφ. **II.** ο καρπός του ελαιόδεντρου, στον ίδ.

έλαιηεις, -εσσα, -εν, σπαρμένος με ελαιόδεντρα, κατάφυτος με ελιές, σε Ανθ.
έλαιηρός, -ή, -όν, ελαιώδης, λιπαρός, λαδερός, αυτός που είναι φτιαγμένος από λάδι, σε Ανθ.

ελαῖνεος, -α, -ον, = το επόμ., σε Ομήρ. Οδ.

ελαῖνος, -η, -ον (έλαία), κατασκευασμένος από ξύλο ελιάς, σε Όμηρ.

έλαιο-λόγος, Αττ. **έλαο-, -ον (λέγω),** αυτός που μαζεύει ελιές, σε Αριστοφ.

έλαιον, τό (έλαία), ελαιόλαδο, λάδι από ελιά, Λατ. oleum, olivum, σε Όμηρ.

έλαιο-πώλης, -ου, ό (πωλέομαι), αυτός που πουλά λάδι, λαδέμπορος, σε Δημ.

έλαιος, ό (έλαία), άγρια ελιά, αγριελιά, κότινος, Λατ. oleaster, σε Σοφ.

έλαιο-φόρος, Αττ. **έλαο-φόρος, -ον,** αυτός που φέρει, παράγει ελιές, σε Ευρ.

έλαιο-φυής, -ές (φύω), κατάφυτος με ελαιόδεντρα, σε Ευρ.

ελαϊό-φύτος, -ον, κατάφυτος με ελαιόδεντρα, φυτεμένος με ελιές, σε Αισχύλ.

ελαῖς, -ίδος, ή (έλαία), ελαιόδεντρο, Αττ. πληθ. *ελαῖδες*, σε Αριστοφ.

ελαίων, -ώνος, ό (έλαία), ελαιώνας, Λατ. olivetum· το Όρος των Ελαιών, ο Ελαιώνας, σε Κ.Δ.

έλ-ανδρος, -ον (έλειν), αυτή που καταστρέφει τους άντρες, λέγεται για την Ελένη, σε Αισχύλ.

έλαολόγος, έλαοφόρος, βλ. [έλαιο-](#).

ελασσα, Επικ. αντί *ήλασα*, αόρ. *α΄* του *ελαύνω*· Ιων. *γ΄* ενικ. *ελάσασκε* — Ιων. *γ΄* πληθ. ευκτ. *ελασαίατο*.

ελασᾶς, ό, άγνωστο πτηνό, σε Αριστοφ.

ελασειώ (ελαύνω), εφετικό, θέλω να προελάσω, σε Λουκ.

ελασίαή, = έλασις, επιδρομή, καταδίωξη, παρέλαση ιππικού, σε Ξεν.

ελασί-βροντος, -ον, (ελαύνω, βροντή), αυτός που έχει εκσφενδονιστεί, εξακοντιστεί, εκτοξευτεί, εξαπολυθεί σαν βροντή, σε Αριστοφ.

ελασις, -εως, ή (ελαύνω), 1. απέλαση, εξορία, σε Θουκ. **2.** (ενν. *στρατού*), πορεία, εκστρατεία, σε Ηρόδ.· επέλαση ιππικού, σε Ξεν.· (ενν. *ίππου*), παρέλαση ιππικού, στον ίδ.

ελασσα, Επικ. αντί *ήλλασα*, αόρ. *α΄* του *ελαύνω*.

ελασσώω, Αττ. **-ττώω,** αόρ. *α΄ ήλλάττωσα* — Παθ., μέλ. *ελασσωθήσομαι*,

ομοίως και σε Μέσ. τύπο *ελασσώσομαι*· αόρ. *α΄ ήλασσώθην, -ττώθην*· **I.**

ελαττώνω, σμικρύνω, μειώνω, λιγοςτεύω, περιορίζω, κατεβάζω, χαμηλώνω,

υποβιβάζω, σε Ρήτ.· με γεν., αφαιρώ από κάποιον, σε Θουκ. **II.** Παθ., **1.**

απόλ., γίνομαι μικρότερος, ελαττώνομαι, ζημιώνομαι, υποτιμώμαι, στον ίδ.·

επίσης, παίρνω λιγότερα από αυτά που δικαιούμαι, παραχωρώ, αφήνω κατά μέρος τα δικαιώματά μου ή τα προνόμιά μου, στον ίδ. **2.** με δοτ. πράγμ., έχω το χειρότερο από κάποιου πράγματος, αποδεικνύομαι κατώτερος, *τινι*, σε κάτι, στον ίδ., Ξεν. **3.** με γεν. προσ., είμαι σε μειονεκτική θέση σε σχέση με κάποιον άλλο, σε Δημ.

ελάσσων, Αττ. **-ττων, -ον, γεν. -ονος**· **I. 1.** μικρότερος, λιγότερος, σχημ. από το *ελαχύς* (με υπερθ. *ελάχιστος*, βλ. αυτ.), αλλά χρησιμεύει ως συγκρ. του *μικρός*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ελασσον έχειν*, είμαι σε χειρότερη μοίρα, *τινί*, σε Ηρόδ., Δημ.· ομοίως και, *ελάττω γίνεσθαι*, σε Αριστοφ. **2.** με γεν. προσ., χειρότερος, κατώτερος, υποδεέστερος, σε Θουκ. κλπ.· αλλά με γεν. πράγμ., όπως το *ήσσων*, αυτός που είναι υποταγμένος σε κάτι, σε Ξεν. **3.** ουδ. με προθ., *περι ελάσσονος ποιείσθαι*, θεωρώ κάτι μικρότερης σημασίας, σε Ηρόδ.· *παρ' ελάττον ήγεισθαι*, σε Πλάτ.· *δι' ελάττωνος*, σε μικρότερη απόσταση, από Θουκ. **II.** λέγεται για αριθμό, λιγότεροι στον αριθμό, *οί ελάσσονες*, αυτοί που

μειονεκτούν σε αριθμό, σε Ηρόδ., Θουκ. **III.** ουδ. *έλασσον* ως επίρρ., λιγότερο, σε Αισχύλ. κ.λπ.

έλαστρέω, Επικ. και Ιων. αντί *έλαύνω*, οδηγώ προς τα μπρος, ωθώ, σπρώχνω, σε Ομήρ. Ιλ.· *έλ.τινά*, καταδιώκω, επιτίθεμαι, πέφτω ορμητικά, λέγεται για τις Ερινύες, σε Ευρ. — Παθ. λέγεται για πλοία, κινούμαι προς τα μπρος μέσω κωπηλασίας, κωπηλατούμαι, σε Ηρόδ.

έλάσω[ᾱ], μέλ. του *έλαύνω*.

έλάτέον, ρημ. επίθ. του *έλάω*, *έλαύνω*, αυτό που πρέπει να ιππευθεί, σε Ξεν.

έλάτη[ᾱ], ή, **I.** έλατο, Λατ. *pinus picea*, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** κουπί, σε Όμηρ.· επίσης, πλοίο, λέμβος, βάρκα, όπως το Λατ. *abies*, σε Ευρ.

έλάτηρ, -ήρος, ό (**έλάω**, **έλαύνω**), **I.** οδηγός αλόγων, αρματηλάτης, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ. **II.** είδος πίτας, ψωμί με πλατύ σχήμα, φραντζόλα, σε Αριστοφ.

έλάτηριος, -ον (**έλαύνω**), αυτός που καταδιώκει, επιτίθεται με ορμή και μανία, με γεν., σε Αισχύλ.

έλάτινος[ᾱ], Επικ. **ειλάτινος, -η, -ον** (*έλάτη*), αυτός που είναι από ξύλο έλατου, Λατ. *abiegnus*, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ.· φτιαγμένος από έλατο ή πευκόξυλο, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ.

έλάττωμα, -ατος, τό (**έλαττώω**), μειονέκτημα, ελάττωμα, αδυναμία, σε Δημ.

έλάττων, -ελαττώω, Αττ. αντί *έλάσσω*, *έλασσόω*.

έλαύνω (**έλάω**, βλ. αυτ.), μέλ. *έλάσσω [ᾱ]*, Επικ. *έλάσσω* και *έλώω*, Αττ. *έλώω*, αόρ. *ά' ήλασσα*, Επικ. *έλασσα* και *έλασσα*, Ιων. *γ' ενικ. έλάσασκεν* παρακ.

έλήλακα, υπερσ. *έηλάκειν* — Παθ., αόρ. *ά' ήλάθην [ᾱ]*, μεταγεν. *ήλάσθην*,

παρακ. *έήλαμαι*· *γ' ενικ. υπερσ. ήλήλατο*, Επικ. *έήλατο*· *γ' πληθ. ήλήλαντο*,

Επικ. *έηλέδατ'*. **I. 1.** Ριζική σημασία, θέτω σε κίνηση, κάνω κάτι να κινηθεί

προς τα μπρος, κινώ, σπρώχνω, οδηγώ, λέγεται για την καθοδήγηση κοπαδιών, σε Όμηρ.· ομοίως στον Μέσ. αόρ. *ήλασάμην*, σε Ομήρ. Ιλ.· συχνά

λέγεται για άρματα, οδηγώ προς τα μπρος, στο ίδ., σε Ηρόδ.· επίσης, *έλ.*

ίππον, τον ιππεύω, στον ίδ.· *έλ. νήα*, οδηγώ το καράβι μπροστά

κωπηλατώντας, σε Ομήρ. Οδ.· **α**) με αυτή τη σημασία η αιτ. παραλείφθηκε και το ρήμα έγινε αμτβ., βρίσκομαι σε άρμα, το οδηγώ, *μάστιζεν δ' έλάαν* (ενν.

ίππους), τους χτύπησε με το μαστίγιο για να ξεκινήσουν, σε Ομήρ. Ιλ.· *βή δ'*

έλάαν επί κύματα, προχώρησε με ορμή αντίθετα στα κύματα, στο ίδ.· *διά*

νύκτα έλάαν, προχωρά, ταξιδεύει κατά τη διάρκεια της νύχτας, σε Ομήρ. Οδ.·

ιππεύω, σε Ηρόδ. κ.λπ.· προελαύνω, στον ίδ.· κωπηλατώ, σε Ομήρ. Οδ. **β**) με αυτή την αμτβ. σημασία συνοδεύεται ενίοτε από αιτ. τόπου, *γαλήνην έλαύνειν*,

να πλέεις σε γαλήνια, ήρεμη θάλασσα, δηλ. στην επιφάνειά της, στο ίδ.·

έλαύνειν δρόμον, να τρέχεις σε αγώνα δρόμου, σε Αριστοφ. **2.** οδηγώ μακριά,

όπως το *άπελαύνω*, λέγεται για κλεμμένα ζώα, σε Όμηρ., Ξεν.· ομοίως και σε

Μέσ., σε Όμηρ. **3.** διώχνω, εκτοπίζω, εκβάλλω, σε Ομήρ. Ιλ., Τραγ. **4.** οδηγώ,

φέρνω σε έσχατο σημείο, οδηγώ στα άκρα, *άδην έλώωσι πολέμοιο*, θα τον

βασανίσουν μέχρι να κορεσθεί από τον πόλεμο, σε Ομήρ. Ιλ.· *άδην έλάαν*

κακότητος, θα τον καταδιώξουν μέχρι το σημείο που είναι αναγκαίο, σε Ομήρ.

Οδ.· έπειτα σε Αττ., καταδιώκω, κατατρέχω, προσβάλλω, επιτίθεμαι,

βασανίζω, καταπιέζω, σε Σοφ. κ.λπ. **5.** αμτβ. σε εκφράσεις όπως, *ές τοσοούτον*

ήλασαν, το προχώρησαν μέχρι αυτού του σημείου, (όπου πρέπει να

συμπληρωθεί το *πράγμα*), σε Ηρόδ.· *απ' όπου*, προβαίνω, προχωρώ,

επέρχομαι, σε Ευρ., Πλάτ. **II.1** πλήττω, χτυπά, *έλάτησιν πόντον έλαύνοντες*,

πρβλ. Λατ. *remis impellere*, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** πλήττω με όπλο, αλλά όχι με

βλήμα, στο ίδ.· με διπλή αιτ., *τόνμην έλασ' ώμον*, τον χτύπησε, τον έπληξε, τον

τραυμάτισε, τον πλήγωσε πάνω στον ώμο, στο ίδ.· *χθόνα ήλασε μετώπω*,

χτύπησε στο έδαφος με το μέτωπό του, σε Ομήρ. Οδ. **3.** διαπερνώ, *δόρυ διὰ στήθεσφιν ἔλασσε*, σε Ομήρ. Ιλ.· και σε Παθ., διέρχομαι, διαπερνιέμαι, στο ιδ. **III.** με μεταφ. σημασίες: **1.** χτυπώ με σφυρί, σφυροκοπώ, σφυρηλατώ, Λατ. *ducere*, σφυρηλατώ μέταλλο, σε Ομήρ. Ιλ.· *περὶ δ' ἔρκος ἔλασσε κασσίτερον*, κατασκεύασε τριγύρω ένα φράχτη από σφυρηλατημένο κασσίτερο, στο ιδ. **2.** τραβώ γραμμή τείχους ή τάφρου, Λατ. *ducere murum*, σε Όμηρ. κ.λπ.· *τείχος ἐς τὸν ποταμὸν τοὺς ἀγκῶνας ἐλήλαται*, οι γωνίες του τείχους φθάνουν μέχρι τον ποταμό, σε Ηρόδ.· *ὄγμον ἐλαύνειν*, δημιουργώ αυλακιά ή χωματοσήκωμα στο θέρισμα ή στο δρεπάνισμα, σε Ομήρ. Ιλ.· *ὄρχον ἀμπελίδος ἐλ.*, τραβώ, δημιουργώ σειρά από αμπέλια, δηλ. τα φυτεύω στη σειρά, σε Αριστοφ. **3.** *κολῶν ἐλαύνειν*, παρατείνω τον καυγά, τη λογομαχία, διαπληκτίζομαι, καβγαδίζω, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐλαφα-βόλος, -ον, Δωρ. αντί *ἐλαφη-βόλος*.

ἐλάφειος, -ον (ἔλαφος), αυτός που ανήκει σε ελάφι, ελαφίσιος, *ἐλ. κρέα*, κυνήγι, κρέας ελαφιού, σε Ξεν.

ἐλάφη-βολία, ή, κυνήγι ελαφιού, σε Σοφ.

Ἐλάφηβολιών, -ῶνος, ὁ, ο ένατος μήνας του Αττικού έτους, κατά τη διάρκεια του οποίου γιορτάζονταν τα Ελαφηβόλια, και αντιστοιχούσε στο τελευταίο δεκαπενθήμερο του Μαρτίου και στο πρώτο του Απριλίου, σε Θουκ.

ἐλάφη-βόλος, -ον (ἔλαφος, βάλλω), αυτός που τοξεύει, κυνηγά ελάφια, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ.

ἐλάφο-κτόνος, -ον (κτείνω), αυτός που σκοτώνει ελάφια, σε Ευρ.

ἐλάφος, ὁ και ή, ελάφι, είτε αρσενικό, είτε θηλυκο, ελαφίνα, σε Ομήρ. Ιλ.· *κραδίην ἐλάφοιο (ἔχων)*, αυτός που έχει καρδιά ελαφιού, δηλ. ο δειλός, στο ιδ.

ἐλάφος-σοΐα, ή (σεύω), κυνήγι ελαφιών, σε Ανθ.

ἐλαφρία, ή, ελαφρότητα, έλλειψη σοβαρότητας, μωρία, ανοησία, ελαφρομαλιά, σε Κ.Δ.

ἐλαφρός, -ά, -όν (ἐ-λαφ-ρός = Λατ. *lev-is*)· I. 1. ελαφρύς στο ζύγισμα, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ., Αττ.· *επίρρ.*, ελαφρά, ζωηρά, εύθυμα, σε Ομήρ. Οδ. **2.** υποφερτός, καθόλου φορτικός, εύκολος, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐλαφρόν (έστι)*, είναι ελαφρύ, εύκολο, σε Αισχύλ. κ.λπ.· *ἐν ἐλαφρῷ ποιεΐσθαι τι*, κάνω κάτι εύκολο, σε Ηρόδ. **II.** αυτός που κινείται εύκολα, ελαφρός, ευκίνητος, γρήγορος, σβέλτος, Λατ. *agilis*, σε Όμηρ., Αισχύλ.· *ἐλαφρὰ ήλικία*, η ηλικία της δραστήριας, ενεργητικής νεότητας, σε Ξεν.· *οί ἐλαφροί*, οι στρατιώτες που φέρουν ελαφρύ οπλισμό, Λατ. *levis armatura*, στον ιδ. **III.** ελαφρόμυαλος, απερίσκεπτος, ανόητος, σε Ευρ.

ἐλαφρύνω[ῶ], κάνω κάτι ελαφρύ, ελαφρώνω, σε Βάβρ.

ἐλάχιστος[ῆ], -η, -ον, υπερθ. του *ἐλαχύς*, συγκρ. *ἐλάσσων*· **I. 1.** ο πιο μικρός, μικρότατος, *οὐκέλ.*, σε Ύμν. Ομηρ., Ηρόδ. κ.λπ.· *ἐλάχιστου λόγου*, ελάχιστης σημασίας, στον ιδ.· *περὶ ἐλάχιστου ποιεΐσθαι*, σε Πλάτ. **2.** λέγεται για χρόνο, βραχύτατος, συντομότετος, *δι' ἐλάχιστου* (ενν. *χρόνου*), σε Θουκ.· *δι' ἐλάχιστης βουλής*, με πολύ λίγη σκέψη ή μελέτη, στον ιδ. **3.** λέγεται για αριθμό, πολύ λίγος, σε Πλάτ. **II.** *τὸ ἐλάχιστον, τοῦλάχιστον, τουλάχιστον*, το λιγότερο, σε Ηρόδ., Ξεν. κ.λπ.· *επίσης ἐλάχιστα*, σε Θουκ., Πλάτ. **III.** υπάρχει επίσης ένας νέος συγκρ. *ἐλαχιστότερος*, μικρότερος από τον ελάχιστο, σε Κ.Δ. **ἐλαχύς, ἐλάχεια** (όχι *-εΐα*), **-ύ**, μικρός, βραχύς, σύντομος, λίγος· Επικ. θετικός βαθμός από όπου σχηματίζονται τα *ἐλάσσων, ἐλάχιστος*, σε Ύμν. Ομηρ.· πρβλ. [λάχεια](#).

ἐλάω, αρχ. τύπος του ἐλαύνω, Επικ. απαρ. ἐλάαν (το οποίο είναι επίσης μέλ.), σε Όμηρ. γ' πληθ. παρατ. ἔλων, σε Ομήρ. Οδ.

ἔλδομαι, Επικ. ἐέλδομαι, μόνο σε ενεστ. και παρατ., επιθυμώ, ποθώ να κάνω κάτι, με απαρ., σε Όμηρ. με γεν., λαχταρώ, επιθυμώ διακαώς κάτι, στον ίδ. με αιτ., επιθυμώ, ποθώ, στον ίδ. — ως Παθ., νῦν τοι ἐελδέσθω πόλεμος, ας είναι τώρα ο πόλεμος ευπρόσδεκτος, σε Ομήρ. Ιλ.

ἔλδωρ, συναντάται μόνο στον Επικ. τύπο **ἐέλδωρ, τό**, ευχή, λαχτάρα, επιθυμία, πόθος, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.

ἐλεαίρω, = ἐλεέω, λυπούμαι, τινά, σε Όμηρ., Αριστοφ.

ἐλεᾶς, ό, είδος κουκουβάγιας, σε Αριστοφ.

ἐλεγεία, ή, ελεγεία, ποίημα γραμμένο σε δίστιχα, σε Πλούτ.

ἐλεγείον, τό (ἔλεγγος), **I**. δίστιχο που αποτελείται από εξάμετρο και πεντάμετρο στίχο, το μέτρο της ελεγείας, σε Θουκ. **II**. σε πληθ. ἐλεγεία, τά, ελεγειακό ποίημα, επίγραμμα, σε Πλάτ. κ.λπ. ομοίως και σε ενικ., σε Πλούτ. ἐλέγευ, Δωρ. αντί ἐλέγου, β' ενικ. Παθ. παρατ. του λέγω.

ἐλεγκτήρ, -ήρος ή ἐλεγκτής, -οῦ, ό, αυτός ο οποίος επιρρίπτει ευθύνες ή τις αναζητά, τῶν ἀποκτεινάντων, σε Αντιφ.

ἐλεγκτικός, -ή, -όν (ἐλέγχω), λέγεται για πρόσωπα, αυτός που συνηθίζει την κατά αντιπαράσταση εξέταση του αντιδίκου, εξεταστικός, ελεγκτικός· επίρρ., -κῶς, σε Ξεν.

ἐλεγκμός, ό, = ἔλεγχις, σε Κ.Δ.

ἐλεγκσί-γάμος, -ον, αυτός που αποδεικνύει την πίστη της συζύγου του, σε Ανθ.

ἔλεγκις, -εως, ή = ἔλεγχος, ό, καταδίκη, επίκριση, έλεγχος, απόδειξη, σε Κ.Δ.

ἔλεγγος, ό, θρηνητικό άσμα, θρήνος· αρχικά χωρίς να αναφέρεται σε κάποιο μέτρο, στη συνέχεια με αναφορά πάντα σε εξάμετρους και πενταμέτρους εκ περιτροπής, σε Ευρ. κ.λπ.

ἐλεγγείη, ή, όνειδος, ντροπή, ατιμία, ύβρη, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐλεγγής, -ές, αυτός που είναι άξιος ντροπής, επονείδιστος· λέγεται για στρατιώτες, δειλός, άνανδρος, σε Ομήρ. Ιλ.· ανώμ. υπερθ., ἐλέγγιστος, στο ίδ.

ἔλεγγος, τό (ἐλέγχω), όνειδος, ντροπή, ατιμία, ύβρις, εξύβριση, ατίμωση, σε Όμηρ.· λέγεται για άνδρες, κάκ' ἐλέγγεα, ποταπές, άθλιες κατηγορίες για το δικό σου όνομα, σε Ομήρ. Ιλ.

ἔλεγγος, ό (ἐλέγχω), η κατά αντιπαράσταση εξέταση αντιδίκου, αποδεικτικό μέσο, δοκιμασία, σχολαστική έρευνα, ἔχειν ἔλεγχον, κάτι επιδέχεται ανασκευή, σε Ηρόδ., Θουκ.· ἔλ. διδόναι τοῦ βίου, να λογοδοτώ για την ζωή μου, σε Πλάτ.· εἰς ἔλ. πίπτειν, καταδικάζομαι, σε Ευρ.· οἱ περὶ Πανσανίαν ἔλ., οι αποδείξεις με τις οποίες αυτός καταδικάστηκε, σε Θουκ.

ἐλέγχω, μέλ. ἐλέγζω, αόρ. α' ἤλεγξα — Παθ., μέλ. ἐλεγχθήσομαι, αόρ. α' ἠλέγχθην, παρακ. ἐλήλεγμαi· **I**. ατιμάζω, ντροπιάζω, μῦθον ἔλ., μεταχειρίζομαι το λόγο με περιφρόνηση, σε Ομήρ. Ιλ.· ἔλ. τινά, κάνω, φέρνω κάποιον σε ντροπή, ντροπιάζω, σε Ομήρ. Οδ. **II. 1**. εξετάζω κατά αντιπαράσταση, ανακρίνω, ερωτώ, με σκοπό την ανασκευή ή την απόδειξη, επικρίνω, κατηγορώ, σε Ηρόδ., Αττ.· με αιτ. και απαρ., κατηγορώ κάποιον για κάποια πράξη, σε Ευρ. — Παθ., καταδικάζομαι, σε Ηρόδ., Ξεν. κ.λπ. **2**. λέγεται για επιχειρήματα, αναιρώ, ανασκευάζω, αποδεικνύω κάτι εσφαλμένο, αντικρούω, αποκρούω, ανατρέπω, σε Αισχύλ., Δημ.· απόλ., φέρνω πειστική απόδειξη, σε Ηρόδ.· μεταγεν., αποδεικνύω, Λατ. arguere, σε Θουκ.

ἐλέειν, Επικ. αντί ἐλεῖν, απαρ. αορ. β' του αἰρέω.

ἐλεεινός, -ή, -όν, σε Αττ. ποιητές ἐλεινός· (ἔλεος), **I. 1**. αυτός που βρίσκει έλεος, που είναι άξιος ελέου ή που κινεί το συναίσθημα του οίκτου, της

συμπόνοιας, αξιοθρήνητος, θλιβερός, σε Όμηρ. κ.λπ.· *έλεινός είσορᾶν*, θλιβερός στην όψη, σε Αισχύλ.· *έλεινόν όρᾶς*, εσύ φαίνεσαι αξιοθρήνητος, σε Σοφ.· *έσθῆτ' έλεινήν*, σε Αριστοφ.· *ποιῶν έαυτὸν ὡς έλεινότατον*, σε Δημ. **2.** αυτός που δείχνει οίκτο, συμπονετικός, *έλ. δάκρυον*, δάκρυ θλίψης, σε Ομήρ. Οδ.· *ούδέν έλεινόν*, κανένα αίσθημα οίκτου, σε Πλάτ. **II.** επίρρ. *έλεινῶς*, σε Αττ. ποιητές, *έλεινῶς*, αξιοθρήνητα, θλιβερά, σε Σοφ.· πληθ. ουδ., *έλεινά* ως επίρρ., Ομήρ. Ιλ.

έλέεω, παρατ. *ήλέουν*, μέλ. -ήσω, αόρ. *ά ήλέησα* (έλεος)· **1.** όπως το *έλεαίρω*· λυπάμαι κάποιον, τον οικτίρω, με αιτ., σε Ομήρ. Οδ., Αττ. — Παθ., συμπονούμαι, οικτίρομαι, δέχομαι οίκτο ή έλεος, σε Πλάτ. **2.** απόλ., αισθάνομαι οίκτο, λύπη, σε Αριστοφ.

έλεημοσύνη, ή, οίκτος, συμπάθεια, έλεος· βοήθεια στους φτωχούς, φιλανθρωπία, Αγγλ. alms = ελεημοσύνη (η οποία δημιουργήθηκε από παραφθορά και σύντμηση της ελλ. λέξης), σε Κ.Δ. κ.λπ.

έλεήμων, -ον, γεν. -ονος (έλεέω), σπλαχνικός, πονόψυχος, συμπονετικός, σε Ομήρ. Οδ., Δημ.

έλεητύς, -ύος, ή, Ιων. αντί *έλεος*, ευσπλαγία, οίκτος, σε Ομήρ. Οδ.

Έλειθια, ή, ποιητ. αντί *Είλειθια*.

έλειν, απαρ. αορ. β' του *αίρέω*.

έλεινός, -ή, -όν, σε Αττ. ποιητές αντί *έλεινός*.

έλειο-βάτης[ᾶ], -ου, ό (βαίνω), αυτός που περπατά στο βάλτο, αυτός που έχει ως κατοικία έλος, σε Αισχύλ.

έλειος, -ον η -α, -ον (έλος)· **1.** αυτός που προέρχεται από έλος, βάλτο ή λιβάδι· *έλ. δάπεδον*, η επιφάνεια των λιβαδιών, σε Αριστοφ. **2.** αυτός που φυτρώνει ή κατοικεί, διαμένει σε βάλτο, σε Αισχύλ., Θουκ.

έλεκτο, συγκοπτ. Επικ. Παθ. αορ. β' του *λέγω*, είπε, εξέθεσε τα γεγονότα.

έλελεῦ ή διπλό *έλελεῦ έλελεῦ*, πολεμική ιαχή, κραυγή, σε Αριστοφ.· γενικά, οποιαδήποτε κραυγή, σε Αισχύλ.

έλελήθεε, Ιων. αντί *έλελήθει*, Επικ. γ' ενικ. υπερσ. του *λανθάνω*.

έλελίζω (Α), Επικ. επιτετ. τύπος του *έλίσσω*, αόρ. *ά έλέλιξα*, συγκοπτ. Παθ.

αόρ. β' *έλέλικτο*· **I. 1.** περιστρέφω, στριφογυρίζω, σε Ομήρ. Οδ. **2.**

συναθροίζω, συνάζω, συγκεντρώνω στρατιώτες, σε Ομήρ. Ιλ. — Παθ., *οί δ'*

έλελίχθησαν, στο ίδ. **3.** γενικά, κάνω κάτι να τρέμει ή να σείεται, στο ίδ. —

Παθ., τρέμω, τρεμουλιάζω, τρεμοσβήνω, στο ίδ. **II.** Μέσ. και Παθ., κινούμαι κουλουριαστά, ελικοειδώς ή στριφογυριστά, λέγεται για φίδι· κάνω ελιγμούς, στο ίδ.

έλελίζω (Β), αόρ. *ά ήλέλιξα* (*έλελεῦ*)· σηκώνω, εγείρω, υψώνω την ιαχή του πολέμου, σε Ξεν.· γενικά, υψώνω δυνατή φωνή, σε Ευρ. — Μέσ., λέγεται για το αηδόνι, κελαηδώ λυπητερά, στον ίδ.· με αιτ., *Ίτυν έλελιζαμένη*, θρηνολογεί για τον Ίτυ, σε Αριστοφ.

έλέλικτο, γ' ενικ. Επικ. Παθ. αόρ. β' του *έλελίζω (Α)*.

έλελίχθην, Παθ. αόρ. *ά του έλελίζω (Α)*.

έλελί-χθων, -ον (έλελίζω Α), αυτός που σείει, τραντάζει τη γη, σε Σοφ.

έλελόγγειν, υπερσ. του *λαγχάνω*.

έλέ-ναυς, ή (έλειν), αυτή που καταστρέφει, αφανίζει τα πλοία, επίθ. της Ελένης, σε Αισχύλ.

έλεό-θρεπτος, -ον (έλος, τρέφω), αυτός που τρέφεται σε έλος, ελόβιος.

έλεόν, επίρρ., όπως το *έλεινόν*, ελεεινά, άθλια, σε Ησιόδ.

έλεός, ό, το τραπέζι του μαγειρίου, της κουζίνας, τραπέζι πάνω στο οποίο τεμαχίζονταν το κρέας, μπουφές, ντουλάπι κουζίνας, σε Όμηρ.· επίσης, **έλεόν, τό,** σε Αριστοφ.

έλεος, ό, I. οίκτος, έλεος, συμπάθεια, σε Όμηρ. Ιλ., Αττ.· *έλ. τινος*, έλεος για..., σε Ευρ.· σε Κ.Δ. επίσης, *έλεος, τό.* **II.** κάτι που είναι άξιο συμπάθειας, πράγμα άξιο οίκτου, σε Ευρ.

έλέ-πολις, ποιητ. **έλέ-πτολις, -ι, -εως (έλεϊν),** αυτή που καταστρέφει, κυριεύει πόλεις, επίθ. της Ελένης, σε Αισχύλ., Ευρ.

έλέσθαι, απαρ. Μέσ. αορ. β' του *αίρέω.*

έλετός, -ή, -όν (έλεϊν), αυτός που μπορεί να κυριευθεί, να συλληφθεί, να πληχθεί, σε Όμηρ. Ιλ.

έλευθερία, Ιων. -ίη, ή (έλευθέρος),· 1. ανεξαρτησία, ελευθερία, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.· *δι' έλευθερίας μόλις έξήλθες*, δηλ. *μόλις έλευθερώθης*, σε Σοφ. **2.** ανεξαρτησία, απελευθέρωση, σε Πλάτ.

έλευθέριος, -α ή -ος, -α, -ον· I. 1. α) αυτός που μιλά ή ενεργεί ως ελεύθερος άνθρωπος, που έχει ελεύθερο πνεύμα, ελεύθερη βούληση, ελεύθερος στους τρόπους, συγγενές προς το *έλεύθερος*, όπως το Λατ. *liberalis* προς το *liber*, σε Πλάτ., Ξεν. **β)** αυτός που δίνει κάτι απλόχερα, ανοιχτοχέρης, μεγαλόψυχος, γενναιόδωρος, στον ίδ. **2.** λέγεται για ενασχολήσεις, αυτές που αρμόζουν, που πρέπει σ' έναν ελεύθερο άνδρα, γενναίες, ευγενικές· *τό έλευθέριον = έλευθεριότης*, στον ίδ. **3.** λέγεται για εμφάνιση, αβρή, ευγενική,

αριστοκρατική, στον ίδ. **II.** *Ζεύς Έλευθέριος*, Δίας ο Ελευθερωτής, σε Ηρόδ.

έλευθεριότης, -ητος, ή, ευγένεια, αρχοντιά, γενναιοδωρία, σε Πλάτ.

έλευθερό-παις, ό, ή, αυτός που έχει ελεύθερα παιδιά, δηλ. ελεύθερος άνδρας, σε Ανθ.

έλευθερο-πρεπής, -ές (πρέπω), αυτός που ταιριάζει, πρέπει σε ελεύθερο άνδρα, σε Πλάτ.

έλεύθερος, -α, -ον ή -ος, -ον (έ-λεύθερ-ος = Λατ. liber)· I. 1. ελεύθερος, αντίθ. προς το *δοϋλος*· *έλεύθερον ήμαρ*, η ημέρα της ελευθερίας, της απελευθέρωσης, σε Όμηρ. Ιλ.· *κρητήρ έλεύθερος*, κρατήρας, ποτήρι του οποίου το περιεχόμενο πίνονταν στο όνομα της ελευθερίας, στο ίδ.· λέγεται για πρόσωπα, σε Ηρόδ., Αττ.· *τόέλ.*, η ελευθερία, σε Ηρόδ.· με γεν., ελεύθερος ή απαλλαγμένος από κάτι, σε Τραγ. **2.** λέγεται για πράγματα, ελεύθερος, ανοικτός σε όλα, ανεμπόδιστος, απαρακώλυτος, σε Ξεν. **II.** όπως το *έλευθέριος*, αυτός που ταιριάζει σε ελεύθερο άνδρα, ελεύθερος, ειλικρινής, ευθύς, άδολος στους τρόπους, σε Ηρόδ., Αττ. — επίρρ. *έλευθέρως είπειν*, σε Ηρόδ., Σοφ.

έλευθερο-στομέω, μέλ. -ήσω (στόμα), μιλώ ελεύθερα, με θάρρος, με παρρησία, σε Αισχύλ., Ευρ.

έλευθερ-ουργός, -όν (*έργω), αριστοκρατικός, ευγενής, αγέρωχος, αλαζονικός, λέγεται για άλογο, σε Ξεν.

έλευθερόω, μέλ. -ώσω (έλευθέρος)· 1. ελευθερώνω, απελευθερώνω, αποδεσμεύω, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.· *έλ. τόν έσπλονν*, ελευθερώνω την είσοδο, σε Θουκ.· *έλευθεροϊ στόμα*, κρατά τη γλώσσα του ελεύθερη, δηλ. δεν δεσμεύει τον εαυτό του μιλώντας, σε Σοφ.· ελευθερώνω από κατηγορία, αθώνω, *τινά*, σε Ξεν. — Παθ., ελευθερώνομαι, σε Ηρόδ. **2.** με γεν., ελευθερώνω, απολύω, απαλλάσσω, σε Ευρ.· ομοίως και, *έλευθεροῦντες έκ δρασμαῶν πόδα*, αποτρέποντάς τους από το να το βάζουν στα πόδια, στον ίδ. **έλευθέρωσις, -εως, ή,** ελευθέρωση, απαλλαγή, λύτρωση, σε Ηρόδ., Θουκ.

ἐλευθερωτής, -οῦ, ὁ, αυτός που ελευθερώνει, απελευθερωτής, σωτήρας, σε Λουκ.

Ἐλευσίνιος, -α, -ον, αυτός που κατάγεται ή προέρχεται από την Ελευσίνα, σε Ομηρ. Ὑμν., Ηρόδ. κ.λπ.

Ἐλευσίς, -ῖνος, ἡ, Ελευσίνα, αρχαία πόλη της Αττικής, αφιερωμένη στη Δήμητρα και στην Περσεφόνη, σε Ομηρ. Ὑμν. κ.λπ. — επιρρ., **Ἐλευσῖνι**, στην Ελευσίνα, σε Ανδοκ., Ξεν. κ.λπ. · **Ἐλευσινῶδε**, επίρρ. προς την Ελευσίνα, στον ἴδ. · **Ἐλευσινόθεν**, από την Ελευσίνα, σε Λυσ. κ.λπ.

ἔλευσις, -εως, ἡ, άφιξη, ερχομός· γέννηση του Ιησού Χριστού, σε Κ.Δ. **ἐλεύσομαι**, μέλ. του ἔρχομαι.

ἐλεφαίρομαι, μτχ. αορ. α' *ἐλεφηράμενος*, Επικ. αποθ., **I**. εξαπατώ με άδειες, κενές, μάταιες, φρούδες ελπίδες, λέγεται για τα απατηλά, ψεύτικα όνειρα που έρχονται μέσω της ελεφάντινης πύλης (*ἐλέφας*), σε Ομήρ. Οδ. · γενικά, εξαπατώ, βλάπτω, πληγώνω, σε Ομήρ. Ιλ. **II**. καταστρέφω, σε Ησίοδ.

ἐλεφαντ-άρχης, -ου, ὁ, αρχηγός, διοικητής σώματος ἴλης ελεφάντων που έχουν πάνω τους αναβάτες, σε Πλούτ.

ἐλεφαντίνεος, -α, -ον, = το επόμ., σε Ανθ.

ἐλεφάντινος, -η, -ον (ἐλέφας), από ελεφαντόδοντο, φιλντισένιος, Λατ. eburneus, σε Αριστοφ.

ἐλεφαντό-δετος, -ον, διακοσμημένος με φίλντισι, δεμένος με ελεφαντοστό, σε Αριστοφ.

ἐλεφαντό-κωπος, -ον (κώπη), αυτός που έχει ελεφάντινη λαβή, σε Λουκ.

ἐλεφαντο-μάχια, ἡ (μάχη), μάχη ελεφάντων, σε Πλούτ.

ἐλεφαντό-πους, ὁ, ἡ, αυτός που έχει ελεφάντινα, φιλντισένια πόδια, σε Λουκ.

ἐλέφας, -αντος, ὁ · **I**. ελέφαντας, σε Ηρόδ. **II**. χαυλιόδοντας ελέφαντα, ελεφαντόδοντο (τουρκ. φίλντισι), σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.

ἔλη, γ' ενικ. υποτ. αορ. β' του αἰρέω· επίσης, με Επικ. τύπο **ἔληαι**, β' ενικ. υποτ. Μέσ. αορ. β'.

ἐλήλακα, ἐλήλαμαι, Ενεργ. και Παθ. παρακ. του ἐλαύνω.

ἐλήλεγμαι, Παθ. παρακ. του ἐλέγχω.

ἐληλέδατο, Επικ. γ' πληθ. Παθ. υπερσ. του ἐλαύνω.

ἐλήλιγμαi, Παθ. παρακ. του ἐλίσσω.

ἐλήλυθα, Επικ. **εἰλήλουθα**, παρακ. του ἔρχομαι.

ἐλήφθηγ, Παθ. αόρ. α' του λαμβάνω.

ἐλθεῖν, Επικ. *ἐλθέμεναι, ἐλθέμεν*, απαρ. αορ. β' του ἔρχομαι.

ἐλίγδην, επίρρ. (*ἐλίσσω*), σπειροειδώς, τυλιχτά, κουλουριαστά, σε Αισχύλ.

ἔλιγμα, -ατος, τό (ἐλίσσω), μπούκλα, κατσαρά, σγουρά μαλλιά, σε Ανθ.

ἐλιγμός, ὁ (ἐλίσσω), περιτύλιγμα, κουλούριασμα, σπειροειδής κίνηση, περιστροφή, όπως αυτή του Λαβυρίνθου, σε Ηρόδ., Ξεν.

ἐλικο-βλέφαρος, -ον (βλέφαρον), αυτός που έχει γυριστά βλέφαρα, που έχει ζωηρό βλέμμα, σε Ομηρ. Ὑμν.

ἐλικο-δρόμος, -ον, αυτός που τρέχει στριφογυριστά, κυκλικός, περιστροφικός, ελικοειδής, σε Ευρ.

ἐλικο-ειδής, ποιητ. **εἰλικ-, -ές (εἶδος)**, αυτός που έχει σχήμα έλικά ή σπείρας, φιδωτός, σε Πλούτ.

ἐλικτός, -ή, -όν (ἐλίσσω) · **I**. γυριστός, στριφογυριστός, συνεστραμμένος, στριφτός, πλεγμένος, σε Ὑμν. Ομηρ., Σοφ. · *ἐλ. κύτος*, κιβώτιο με τροχούς από κάτω, σε Ευρ. · *σῦριγξ περι χεῖλος ἐλικτά*, κινείται γρήγορα, σε Θεόκρ. **II**. μεταφ., διεστραμμένος, ασαφής, σκοτεινός, στριμμένος, ύπουλος, σε Ευρ.

Ἐλικών, -ῶνος, ὅ, ο Ελικώνας, ὄρος της Βοιωτίας (η κατοικία των Μουσών), σε Ησίοδ.

Ἐλικωνιάδες (ενν. *παρθένοι*), *αί*, οι κάτοικοι του ὄρους Ελικώνα, οι Μούσες, σε Ησίοδ.· ομοίως και, *Νύμφαι Ἐλικωνίδες*, σε Σοφ.

ἐλίκ-ωψ, -ωπος, ὅ, η, θηλ. **ἐλικῶπις, -ιδος**, αυτός που έχει ζωνηρά και έξυπνα μάτια, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐλίνυω· μέλ. *-ύσω [ῶ]*, αόρ. *ἀ' ἐλίνυσα*· **1.** είμαι σε αργία, σχολάω, αναπαύομαι, ησυχάζω, τεμπελιάζω, σε Ηρόδ., Αισχύλ. **2.** με μτχ., σταματώ από την εργασία ή εγκαταλείπω την εργασία μου, στον ίδ.

ἔλιξ, -ῖκος, ὅ, ἦ (ἐλίσσω), επίθ., συνεστραμμένος, στριφτός, γυριστός, στριφογυριστός· λέγεται για βόδια, είτε για τα στριφτά, ελικοειδή κέρατα είτε για το ελικοειδές βάδισμά τους, σε Όμηρ. κ.λπ.· μεταγεν., *ἔλικα ἀνά χλόαν*, πάνω στο μπερδεμένο χορτάρι, σε Ευρ.

ἔλιξ, ποιητ. εἰλίξ, -ῖκος, ἦ (ἐλίσσω), οτιδήποτε έχει σπειροειδές, ελικοειδές σχήμα· **1.** βραχιόλι ή σκουλαρίκι, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** συστροφή, περιδίνηση, στροβιλισμός, περιστροφή, *ἔλικες στεροπῆς*, λάμπεις, σπινθηρισμοί δισχιδούς αστραπής, σε Αισχύλ. **3.** ἐλικας αμπελιού, σε Ευρ.· κισσού, στον ίδ. **4.** μπούκλα, σγουρά μαλλιά, σε Ανθ. **5.** περιέλιξη, σπείρα φιδιού, το κουλούριασμά του, σε Ευρ.

ἐλιξό-κερωσ, -ωτος, ὅ, ἦ, αυτός που έχει ελικοειδή κέρατα, σε Ανθ.

ἔλιπον, αόρ. β' του *λείπω*.

ἐλίσσω, Επικ. απαρ. *-έμεν*· Ιων. **εἰλίσσω**· μέλ. *ἐλίζω*, αόρ. *ἀ' εἰλίξα* — Παθ., αόρ. *ἀ' εἰλίχθην*, παρακ. *εἰλιγμαί*, Ιων. γ' πληθ. *εἰλίχατο*· γ' ενικ. υπερσ. *εἰλικτο (εἶλω)*· **I. 1.** περιστρέφω, στρέφω το ἄρμα γύρω από τη γωνία, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως λέγεται και για το ἄρμα της Ημέρας, σε Αισχύλ., Ευρ.· *ἐλ. κόνιν*, απλώνω κυματιστά τη στροβιλιζόμενη σκόνη, σε Αισχύλ.· *ἐλ. δίνας*, λέγεται για τον Εύριπο, σε Ευρ.· *ἐλ. βλέφαρα*, στον ίδ. **2.** χρησιμοποιείται για κάθε γρήγορη, ορμητική κίνηση, ιδίως κυκλωτικής μορφής, *ἐλ.πλάταν*, χειρίζομαι το κουπί με σβελτάδα, σε Σοφ.· *ἐλ. πόδα*, περπατώ γρήγορα, γοργοπερπατώ, σε Ευρ.· *ἀπόλ.*, χορεύω, στον ίδ. **3.** τυλίγω, περιτυλίγω, κλώθω, όπως το μαλλί γύρω από τη ρόκα, σε Ηρόδ., Ευρ. **4.** μεταφ., στριφογυρίζω στο μυαλό μου, περιστρέφω, σε Σοφ.· *ἐλ. λόγους*, μεταχειρίζομαι πανούργα, πονηρά λόγια, σε Ευρ. **II.** Παθ. και Μέσ., περιστρέφομαι, περιδινίζομαι, στρέφομαι, γυρίζω προς τον κόλπο, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για φίδι, συσπειρώνομαι, κουλουριάζομαι, στον ίδ.· λέγεται για βλήμα, περιστρέφομαι, στρίβω στον αέρα, στο ίδ. **2.** στρέφομαι εδώ κι εκεί, περιφέρομαι, στριφογυρίζω, στο ίδ.· επίσης όπως το Λατ. *versari*, είμαι συνεχώς απασχολημένος με κάτι, στο ίδ. **3.** περιδινίζομαι, στριφογυρίζω κατά την ὄρηση, σε Ευρ. **4.** Μέσ. με Ενεργ. σημασία, στροβιλίζω, περιστρέφω, όπως η σφεντόνα ή θηλειά, σε Ομήρ. Ιλ. **5.** *τὰς κεφαλὰς εἰλίχατο μίτρησι*, έχουν τα κεφάλια τους τυλιγμένα με σαρίκια, σε Ηρόδ.

ἐλί-τροχος, -ον (ἐλίσσω), αυτός που περιστρέφει τον τροχό, σε Αισχύλ.

ἔλιφθεν, Αιολ. αντί *ἐλείφθησαν*, γ' πληθ. Παθ. αορ. *ἀ' του λείπω*.

ἐλί-χρῦσος, ὅ, αναρριχώμενο φυτό με κίτρινο ἄνθος ή καρπό όπως του κρόκου, σε Θεόκρ.

ἐλκαίνω (ἔλκος), έχω ἔλκος, είμαι πληγωμένος, σε Αισχύλ.